

Telegraful

Organ național-bisericesc

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Abonamentul

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei
luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900
Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori ne-
francate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiilor

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se pu-
blică de mai multe ori se dă rabatul convenit

Abonamentele și inserțiile

să se adreseze Administrației ziarului Te-
legraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Statul și Biserica Ortodoxă

I. Considerațiuni generale

Doctrina politică a Statului românesc față de Biserica ortodoxă s'a inspirat, în tot cursul evoluției noastre istorice, din conștiința nevoii de *unitate* a celor două instituțiuni naționale.

Această formă, a raporturilor dintre Biserică și Stat, era cu atât mai firească, cu cât ea nu răsărise într'un moment dat din anumite teorii filozofice, ci se înfățișa, ca o condiție normală determinată de însuși instinctul de conservare și dezvoltare sănătoasă a neamului românesc. Mergând până la geneza acestor raporturi, vom sublinia faptul sigur, că din cuprinsul primitiv al Bisericii a răsărit și organizarea vieții noastre de Stat, cum de altfel putem constata acest adevăr în dezvoltarea tuturor popoarelor, cu o istorie similară celei românești. Creștinismul nostru precedase cu secole furtunoase cele dintâi formațiuni politice românești și de aceea *Eminescu*, cu intuiția lui genială, nu articula decât o realitate, când spunea despre Biserica ortodoxă, că este «*mama neamului românesc*».

Generatoare de Stat, Biserica se va confunda cu el, înfățișând în toate împrejurările o desăvârșită unitate de simțire și de acțiune, menită să lege, în chip indisolubil, cele două așezăminte de viață națională.

Chiar în epocile, cari au dus la fragmentarea pământului românesc sub diferite stăpâniri străine, legăturile cu Domniile naționale n'au putut fi suprimate, ci ele s'au menținut statornic prin ctitorii și daniile voievodale generoase, printr'o dependență canonică de veacuri și în sfârșit, când împrejurările politice nu mai îngăduiau, prin acel spirit de discreție, dar caldă ocrotire

frățească, care a ținut vie conștiința unității dintre Statul liber și Biserica Românilor căzuți în robie.

Acest fapt istoric explică minunea, de a fi văzut provinciile subjugate, în ceasul marilor hotărâri, vibrând de aceeași emoțiune sfântă, ce cutremură, împingând spre cea mai uriașă dintre jertfe, Țara visurilor de mântuire.

Cunoscând aceste relațiuni de adâncă și perfectă intimitate dintre Biserică și Stat, mărturisind fără rezerve, incomparabila lor rodnicie pentru existența politică și națională a neamului nostru, este logic să conchidem, că *menținerea* lor înseamnă nu numai respectarea unei tradiții scumpe, ci în același timp, asigurarea celei mai solide temelii morale a *unității* noastre politice.

Din această conștiință luminată a izvorât hotărârea fericită, luată de reprezentanții politici ai națiunii, de a păstra și în cuprinsul Țării întregite, legăturile de *tradițională alianță* dintre Biserică și Stat.

Grație însă nouilor condițiuni bisericesti și politice, aceste legături au fost încadrate într'un *sistem juridic nou*, cuprinzând ameliorări esențiale, dar și scăderi neîndoelnice din punctul de vedere al Bisericii ortodoxe.

II. Noua concepție de Stat privitoare la Biserică

În urma restabilirii unității naționale, Statul românesc s'a văzut în fața unei Biserici ortodoxe cu patru organizațiuni diferite, reprezentând tot atâtea regimuri de drept, sub cari au trăit până, la războiul de eliberare. Prin urmare, cea dintâi problemă ce se punea cu evidența necesității, era înlăturarea acestei îndoite diver-

sități și încorporarea părților ortodoxe izolate, într'o singură Biserică, așezată pe temelia *unității* de concepție politică și de organizare canonică. Se părea la început, că amândouă condițiile vor fi realizate cu ușurință. Și totuși, dificultățile ce s'au ivit, au fost atât de grele și de numeroase, încât nu numai că ele au prelungit șase ani de zile eforturile pentru înfăptuirea acestei opere importante, dar ceea ce este mai grav, ele au provocat chiar o *modificare* esențială, în concepția tradițională a Statului față de Biserica ortodoxă.

În litera și spiritul Constituției dela 66, care nu făcea decât să consacre o tradiție seculară, Biserica ortodoxă era *Biserica dominantă a Statului Român*. În sensul ei, religia ortodoxă era *religie de Stat*, ceea ce însemna, că Statul românesc se proclamă, în mod constituțional, ca *Stat ortodox*. Era concepția imperială bizantină, care înțelegea să clădească unitatea și tăria Statului, pe nebiruita putere sufletească a credinței și deci pe colaborarea intimă cu Biserica ortodoxă.

În Principatele românești însă, această concepție avea să fie cu atât mai triumfătoare, cu cât aici, în deosebire de Bizanț, Stat și Biserică erau creațiuni și forme de viață ale *aceluiaș* suflet național. Aveam deci o Biserică ortodoxă, nu numai de Stat, ci și națională, perfect capabilă să se identifice complet cu Statul în toate preocupările și aspirațiunile lui ideale. Acest fapt explică sistemul de *unitate juridică*, în care trăiau amândouă instituțiunile și care a mers în evoluția lui atât de departe, încât *Stat și ortodoxie* erau aproape noțiuni sinonime, transformate în realități politice inseparabile.

Se credea, că în noul Stat întregit vechea doctrină politică va rămânea neschimbată. În adevăr, Partidul Național-Liberal [P. N. L.] chemat să dea Țării noua ei așezare constituțională, s'a și simțit dator să

mențină, în „Anteproiectul său de Constituție“ din 1921, concepția veche, declarând la art. 138, că «*Biserica creștină ortodoxă este Biserica dominantă a Statului român*». În expunerea de motive articolul era susținut cu următoarele argumente: „Biserica ortodoxă nu poate fi pe același picior de egalitate cu restul confesiunilor, deoarece ea face parte integrantă din sufletul neamului. În tinda ei s'au instruit în trecut atâtea generații; ea a contribuit la cimentarea vieții noastre naționale; ea reprezintă în același timp credința majorității populației“ [pag. 53]. Iar câțiva ani în urmă, nemuritorul *I. I. C. Brătianu*, saluând *înființarea Patriarhatului*, dela tribuna Parlamentului exprima aceeași convingere zicând: „O fac cu simțăminte de dragoste și recunoștință, pe care le inspiră tuturor românilor trecutul comun al neamului și Bisericii noastre. Nu putem privi către trecut, fără ca aceste simțăminte să nu ne umple sufletul, pentru că Neam și Biserică *împreună* au răzbit prin vicisitudinile și primejdiile Țării, pentru că ele *împreună* au întâmpinat greutățile și *împreună* au învins și au sporit în noua și hotărâtoarea fază a Statului național român“. [Cf. Patriarhia Românească, acte și documente. București 1926, pag. 66].

III. Răsturnarea concepției tradiționale

Și totuși, surprindere! Opoziția cultelor minoritare și în special a Bisericii *unite*, a izbutit să determine P. N. L. la schimbarea concepției sale, trecând în proiectul de *Constituție*, supus deliberării Adunării Constituante din 1923, redactarea următoare: „Religiunea ortodoxă fiind religiu-nea majorității Românilor, *are întâietate în Stat*“ [art. 23].

Aceasta însemna, o răsturnare completă a doctrinei istorice. În sensul ei, Statul renunța la caracterul său oficial

ortodox, iar Biserica pierdea atributul esențial de Biserică de Stat. Atât de adevărată este această schimbare, încât însuș raportorul constituțiunii, Prof. C. Disescu, declară în raportul său: „Această redactare constată un fapt, fără a determina condiția Bisericii răsăritului și raporturile ei cu Statul».

Primejdia era prea mare, ca ea să nu alarmeze Biserica ortodoxă. După discuții agitate și frământări grele s'a ajuns în cele din urmă la textul rămas definitiv, așa cum ni-l arată art. 23 din Constituție: „Biserica ortodoxă română, fiind religia mării majorității a Românilor, este Biserica dominantă în Statul român».

La prima vedere s'ar putea crede, că a triumfat concepția veche ortodoxă. Mare eroare! Biruința este a Bisericii unite și în consecință a catolicismului internațional. Biserica unită temându-și existența, prin menținerea religiei ortodoxe ca religie de Stat, a făcut toate eforturile posibile, de o parte, ca această situație juridică să fie înlăturată, iar de alta ca Biserica Blajului să fie pusă pe picior de egalitate cu Biserica neamului. În acest scop a mobilizat toate mijloacele de persuaziune și de luptă, reușind printr'o insinuantă dialectică vaticană, să-și impună, aproape integral, punctele ei de vedere. Anume, ea a fost trecută în Constituție cu atributul de Biserică românească, alături și împreună cu cea ortodoxă, prevenind astfel destrămarea sigură, la care se aștepta prin trecerea credin-

cișilor ei în sânul Bisericii naționale ortodoxe. Și pentru a se apăra și mai bine de această primejdie reală, a atacat și al doilea obiectiv, tot atât de important, izbutind să ia Bisericii ortodoxe caracterul ei oficial de Stat și prin aceasta să desbrace însuși Statul național de atributul lui ortodox.

Pe ce cale? Prin înlocuirea unui singur cuvânt, am putea spune a unei singure litere în textul articolului 23. Uniții au cerut anume, ca în loc de „Biserică dominantă a Statului român“ să se zică „Biserică dominantă în Statul român».

Pentru ce pretindeau uniții această schimbare? Pentru că în convingerea lor, formula dintâi echivală cu recunoașterea religiei ortodoxe ca religie de Stat, așa cum era în regimul Constituției dela 66. Aceasta însă — ziceau ei — nu se mai poate admite în România Mare, deoarece pe lângă Biserica ortodoxă mai sunt o serie de alte Culte noi, cari prin numărul și valoarea lor schimbă caracterul ortodox al Statului într'unul poli-confesional. Prin urmare — argumentau reprezentanții Blajului, — este inadmisibil să se păstreze pe seama Bisericii ortodoxe denumirea de Biserică dominantă a Statului, deoarece aceasta ar însemna o micșorare constituțională a celorlalte Culte de către Stat și posibilitatea prigonirii lor din partea Bisericii dominante. Pe când în formula a doua, de Biserică dominantă în Statul român, temerile sunt excluse, într'u cât

nu se mai concretizează prin ea situația de drept public a Bisericii ortodoxe, ci se exprimă, pur și simplu, starea ei de fapt. Adică, este dominantă în Stat nu în sensul dat de o lungă tradiție politică, ci exclusiv în înțelesul unei superiorități numerice față de celelalte Culte.

Și această interpretare scolastică, așa de fin țesută, a fost acceptată, fără un examen serios, de către exponenții P. N. L., în ciuda împotrivițiilor justificate și categorice ale Bisericii ortodoxe. Căci, raportorul prof. C. Disescu, spunea în Constituția: „Cum să zicem: Biserică dominantă a Statului, sau în Statul român? Apoi nu vedeți, că dacă zicem a Statului, atunci avem un Stat confesional, și atunci această Biserică ar deveni prigonitoare, pe câtă vreme este vorba aici numai de numărul cel mare al credincioșilor». La rândul său Ministrul Alexandru Constantinescu, care avusese un rol hotărâtor în redactarea art. 23, preciză și el: „Dacă o să luăm logica lucrurilor, îmi pare logic să se zică „în Stat“, pentru că, după cum a spus dl raportor, România nu este un Stat confesional. Religia ortodoxă față de celelalte Biserici nu este o religie dominantă a Statului român, care nu este Stat confesional».

*

Astfel ni s'a dat să vedem, cum diplomația catolică, servindu-se de Biserica unită, a izbutit să înfrângă, în propria ei țară, Biserica ortodoxă, coborându-o din situația ei stră-

veche de Biserică oficială a Statului, la regimul de egalitate constituțională cu noile culte minoritare, complet străine de suferințele și aspirațiunile neamului românesc.

Cu mai multă iubire pentru Biserică și cu o înțelegere mai adâncă a rosturilor ei sufletești, în opera de consolidare națională a Statului, desigur nu s'ar fi ajuns la această capitulare rușinoasă. Exemplul clasic ni-l servește Mussolini, care pornind dela aceeași stare de fapt a superiorității numerice catolice din Italia, n'a ezitat o clipă să treacă, chiar în art. 1 al Convenției politice încheiată cu Vaticanul, următoarea stipulațiune: „Religia catolică, fiind religia mării majorității a poporului italian, este religie de Stat». Și aceasta s'a întâmplat după o lungă perioadă de separație dintre Biserică și Stat, iar nu ca la noi unde un trecut milenar, de cea mai perfectă armonie, îndreptătea pe deaintregul păstrarea religiei ortodoxe în rolul ei istoric de religie oficială a Statului românesc.

Reparația acestei formidabile greșeli politice nu va putea fi încercată, decât la o viitoare revizuire a Constituției. Pentru a înțelege gravitatea ei, este nevoie să ne gândim mereu la două consecințe fatale; de o parte diminuarea prestigiului Bisericii ortodoxe, de alta zădărnicierea procesului de restabilire a unității noastre religioase, prin întoarcerea uniților la vechea vatră de credință a neamului.

FOIȘOARA

Pagina sociologică

Chestiunea socială

Problema vieții (în general). — Această chestiune conține chestiunea socială, precum genul conține specia, căci chestiunea socială nu este nimic altceva decât problema vieții privită în raportul oamenilor. Oamenii neputând trăi decât în societate, chestiunea socială — care este aceea de a ști cum să-i faci să trăiască împreună — este deci pentru ei adevărata chestiune vitală.

Problema vitală se rezolvă pentru toate animalele în următoarele singurele două moduri:

1. Ajutându-se unele pe altele; sau —

2. Combătându-se unele pe altele. De aici două legi mari opuse:

1. Unirea pentru viață; și —

2. Lupta pentru viață.

Prima stăpânește peste tot creaturile raționale. Ea este deci legea esențială a omenirii.

A doua își întinde stăpânirea în lumea brutelor mai ales. Este deci legea esențială a animalității.

De altfel, uniunea pentru viață poate exista și printre animale (furnici, albine, castori etc.).

În senz invers, lupta pentru viață există și printre oameni. Dar întotdeauna când aceștia uzează de această din urmă lege, mai degrabă decât de prima, pentru a rezolva între ei problema vitală, se întorc prin acest fapt către animalitate, al cărei unic principiu îl împrumută. — Deci care este principiul luptei pentru viață?

Este egoismul (fiecare pentru sine).

Pe de altă parte, care este principiul unirii pentru viață? Este dragostea (caritate, fiecare pentru toți și toți pentru fiecare).

Astfel sânt cele două mari principii, pe care ni le va arăta întreaga istorie socială și toată știința socială, în luptă perpetuă de pe timpuri de care abia ne mai putem aduce aminte.

Ca act esențial al primului avem:

Concurența. — Lupta pentru viață având de principiu egoismul, se exprimă printr'un fapt esențial pe care-l numim: Concurența. Unirea pentru viață, având de principiu Dragostea, se exprimă printr'un fapt esențial care se cheamă: **Coope-rațiune.**

Caractere de-ale Egoismului din punct de vedere social. — Principiul egoismului posedă din punct de vedere social următoarele caractere:

El este { 1. Izolator, și prin urmare desorganizator.
2. Demoralizator, și prin urmare coruptor.
3. Sterilizator, și prin urmare destructor.

Acest principiu nu favorizează decât pe cei mai tari. — Pe cei mai slabi li exploatează, li oprimează sau li nimicește.

Cu toate acestea prezintă și un avantaj: acela de-a întărâta și a aprinde în mod energic activitatea omenească prin cultul ce inspiră pentru interesul personal și prin urmare pentru lucru, care-i este servitorul cel mai util. (El favorizează **activitatea și originalitatea.**)

Caractere de-ale Dragostei din punctul de vedere social. — Principiul Dragostei are de partea sa, din același punct de vedere social, următoarele caractere:

El este { 1. Unificator, și prin consecință organizator;
2. Pacificator, și prin urmare civilizator;
3. Moralizator, și prin urmare purtător de roade.

Principiile amintite au dat naștere alor două regimuri sociale: Primul principiu, **Egoismul**, a dat naștere **sistemului individualist.**

Al doilea, **Dragostea**, a dat naștere **sistemului corporativ.**

I. Individualismul

Individualism: regula sa esențială (autonomia privată); deviza sa: Nici Dumnezeu, nici Stăpân. Acest sistem bazat pe egoism, are ca regulă esențială **abandonarea fiecărui pentru sine însuș.** Oricum încadrat în acest sistem este ca o monadă izolată și independentă, asupra căreia nimeni altul nu are dreptul să comande decât cu permisiunea sa. Acest om își este propriul său scop, centru de tenziune, șef, propriul său Dumnezeu. El este privit ca perfect în ordine naturală și capabil de-a se cărmui singur în orice lucru. Nu acceptă viața în societate decât din interes, din necesitate și prin calcul. Indată ce vede un profit în a dizolva această societate, prin violență sau viclesug, în mod deschis sau pe ascuns, face acest lucru fără scrupul, căci nu e ținut cu nimic cătră nimenea: Nici Dumnezeu, nici Stăpân, iată-i formula cea mai celebră și cea mai exactă.

Se încep școalele

(=) Cu cât lupta pentru traiul zilnic devine mai aprigă, cu atât mai vartos se dovedește primejdia analfabetismului și necesitatea cercetării școlii.

Numeroși părinți, trimițându-și odraslele la învățătură, sânt preocupați mai ales de gândul să-și scoată copiii, după terminarea studiilor, din mediul în care au trăit și să ocupe o carieră de slujbași ai statului: în calitatea unui astfel de lefegiu se caută toată mulțumirea și tihna vieții viitoare pământeste.

E de prevăzut, că «șomajul» intelectualilor, — după funcțiile statului au devenit cu mult prea puține în raport cu cei pregătiți pentru a le ocupa, — va deschide ochii celor mai mulți părinți, ca să înțeleagă că o funcție de birou, pentru care ar vrea să cheltuească ținându-și copilul la școala ce nu e pentru el, este astăzi departe să-ți asigure traiul vieții.

Școalele superioare sânt astăzi, și vor fi totdeauna, pentru puțin; în schimb însă școalele primare sânt pentru toți; cele de meserii așteaptă bucuroase pe cei ce nu s'au prea grăbit până acum să le deschidă porțile, deși meșteșugul își asigură agonisita, — dacă ești muncitor și cruțător, — în măsură neasămănat mai mare decât slujba bieților lefegii, plătiți cu salare mai mult decât ridicole și incasate de regulă după luni de zadarnică așteptare...

Asprimea vremurilor prin care trecem, ne va sluji tuturor, fără doar și poate, ca îndemn de gândire și de îndreptare nu prea târzie.

Principiul său: Egoismul, Orgoliul; manifestațiunea sa obișnuită: Revolta. — Orgoliul — care nu este decât Egoismul în suprema sa potență, egoismul supraexaltat — este sufletul acestui sistem.

Revolta îi este manifestațiunea obișnuită. Urmare firească, întâiul revoltat care a fost odinioară, Lucifer, Satana, poate fi considerat ca întemeietorul acestui sistem. Diavolul este primul individualist în istoria lumii.

Ținta sa ultimă: Nihilismul manifestat prin Anarhie sau Sălbătăcie. — Individualismul perfect ajunge la Nihilism: el împinge de fapt emanciparea Individului așa de departe, încât îl desface de orice lucru, din care face parte integrantă, și că prin acest fapt chiar dizolvă, în mod fatal, toate organismele. El este deci negațiunea practică a Societății și prin urmare a Civilizațiunii. Este sistemul antisocial prin excelență. Are ca țintă ultimă în epocile barbare, sălbătăcia pură, și în epocile civilizate, anarhia pură.

Sălbătăcia și Anarhia, astfel sună în ultima analiză cele două cuvinte care rezumă Individualismul din punct de vedere sociologic.

Congresul dela Brașov

Asociația creștină a studenților din România s'a întrunit în congres la Brașov în 28 August 1931 și zilele următoare.

În ziua întâi, federația asociațiilor creștine din România a lansat o chemare prin care arată mai întâi scopul înființării acestei federații și afirmă că al 11-lea congres național care se ține anul acesta la Brașov, va avea să înfăptuiască propunerea făcută de a întreprinde revizuirea idealurilor și a realizărilor ei prin consultarea lor cu idealurile efectiv trăite de studenți în mediul universitar românesc și de aiurea.

În acest scop federația a pus în discuție anul acesta pe temeiul sugestiilor primite din celelalte centre universitare unde are asociații afiliate, sub tema generală: «Pietre de încercare în calea trăirii spiritualității creștinești în vremea noastră», o serie de probleme interesând pe orice tânăr intelectual și menite a fi lămurite prin colaborarea celor câțiva care le-au încercat trăindu-le și gândind asupra lor. —

La ora 11 jumătate dimineața s'a oficiat la biserica Sf. Nicolae din piața Prundului un serviciu religios la care au participat toți congresiștii, reprezentanții autorităților din localitate, și numeros public.

După serviciul religios congresiștii au făcut un pelerinaj la mormântul eroilor și la mormântul lui Andrei Murășanu.

După amiază la ora 4 s'au deschis debaterile congresului, în sala festivă a liceului «Andrei Șaguna».

Pe lângă numeroși studenți, dela diferite facultăți, asistă și reprezentanții autorităților în frunte cu prefectul județului, dl Florian Zaharia.

Debaterile sânt prezidate de Pr. Gala Galaction, de oarece arhimandritul Tit Sîmedrea se află suferind.

Deschizând ședința p. Gala Galaction arată originea acestei mișcări a federației. Salută asistența care a ținut să vină în mijlocul studenților congresiști și spune că, pe lângă mișcarea studenților, există și o mișcare a fetelor creștine.

Califică mișcarea aceasta ca o libertate binefăcătoare și-și manifestă încrederea că ea își va ajunge scopul, grație devotamentului antemergătorilor cauzei ortodoxe, recrutați din oameni tineri, entuziaști și cu pregătiri științifice.

Se dă cuvântul apoi Păr. protopop Dr. Iosif Blaga, care aduce salutul și binecuvântarea I. P. S. Sale Mitropolitului nostru Nicolae al Ardealului, spunând că înaltul prelat urmărește de aproape lucrările asociației creștine studențești, regretând foarte mult că a fost împedecat să vină la debaterile congresului.

Prefectul județului, dl Florian Zaharia spune că atunci când arhiepiscopul Tit Sîmedrea i-a comunicat că cel de al 11-lea congres se ține la Brașov, a avut o bucurie nespusă, pentru că i se oferea prilejul să vadă lucrând un mănunchi de tineri entuziaști care acționează pentru binele general, așa cum făcea și dsa pe vremuri.

Religia noastră creștină are nevoie de un ajutor. După război am devenit materialisti, și o regenerare este imperioasă. Religia și știința trebuie să lucreze mână în mână; oamenii de știință au chemarea să îndemne pe cei materialisti de a se îndrepta mai mult pe calea bisericii. Salută venirea congresiștilor la Brașov, le urează spor la muncă și succes în lucrările congresului pe care le consideră ca o necesitate a nației.

Părintele Gala Galaction își desvoaltă apoi conferința tratând despre «Creștinismul în fața vieții moderne». Conferențiarul analizează acest subiect ocupându-se de realitatea vieții sufletești în viața omului modern, de viața tinerimii și concepțiile morale de cădere și despre ritmul de viață modernă și spiritualitatea creștină.

Arată că epoca de materialism și de îndepărtare de biserică întristează mult preoțimea. Nu numai în școalele și academiile teologice se cuvine să ne ocupăm de religia creștină, ci și în adunări libere ca cea de față.

Conferința părintelui Gala Galaction a luat sfârșit la ora 6 și jumătate și a fost viu aplaudată de asistență.

Concluzie: Este sistemul social păgân.

II Corporatismul

Corporatism: tendința sa: a uni; sufletul său: dragostea, formula sa practică: asocierea; deviza sa: «Vae soli» (Vai de cei singuri). Acest al doilea sistem este ca antipodul celui precedent, căci, în loc de-a împărți și de-a individualiza până la ultima limită ca acela, el tinde dimpotrivă cu stăruința să unească și să coordoneze. Are ca motor dragostea naturală, altfel spus, Caritatea, principiul vital al oricărei solidarități umane; și formula sa practică este asocierea sub toate formele. Ca deviză are proverbul binecunoscut: *L'union fait la force*. (Unirea face puterea) Unde-i unul nu-i putere. Natura lucrurilor, așa cum a făcut-o Dumnezeu, îi dă mereu dreptate, mai ales printre oameni. Este evident de fapt, că aceștia au fost creați pentru a trăi reușiți, precum bine ne arată decăderea morală și fizică în care cad aceia dintre ei cari din pornire proprie sau din necesitate sânt sortiți să trăiască într-o izolare desăvârșită: «Vae soli». — Zice Scriptura. Acest cuvânt este consfințirea Corporatismului.

Individualismul desăvârșit nu e posibil decât singur animalelor sau spiritelor pure, nu însă oamenilor, pe cari Dumnezeu i-a făcut direct neputincioși în starea izolată pentru a le dărui pe de altă parte fraternitatea necesară. Asemenea corporatismul cadrează el singur și exact cu legile naturii și-ale rațiunii, și lui are societatea să-i mulțumească existența ei.

El este de fapt, care o creează, constituind, după asemănarea acestei comunități naturale care se cheamă Familia, această familie artificială care poartă numele de comunitate.

Prin gruparea familiilor Corporatismul a format Comunitatea.

Prin gruparea comunităților el a format cetatea (municipiul).

Prin gruparea municipiilor el a format Statul.

Prin gruparea Statelor a format Societatea.

Apropiind astfel oamenii unii de alții în asociațiuni cu cadre din ce în ce mai largi, el a constituit Civilizațiunea. Mai departe, după ce a construit în așa fel Societatea naturală, a construit și Societatea supranaturală, va să zică: Biserica.

Grupând micile vêtre creștine primitive, el a format parohiile. Gru-

Sâmbătă 29 August, la ora 5 p. m. s'a citit de către dl Paul Costin Deleanu, secretarul asoc. referatul trimis de dl prof. univ. Petre Sergescu, «Creștinismul în fața științei». Seara au avut loc cercuri de studii religioase în jurul temei: Poziția spirituală a primului A. S. C. R., de dl Mircea Vulcănescu.

Duminecă 30 August, după subja religioasă la biserica Sft. Nicolae, la ora 11 a. m. s'a cercetat biserica grecească și biserica neagră. Seara cerc religios: Misionarismul creștin în lumea poporului, elevilor și studenților.

Luni 31 August, de dimineață cercuri de studii religioase. La ora 5^{1/2}, conferința dlui Sandu Tudor: «Creștinismul în fața artei». Obiecțiuni și completări s'au făcut din partea d-șoarei Axente și dnilor Stamatopol, Jorjea și Costin Deleanu, răspunzând la fiecare în parte dl Sandu Tudor. La sfârșitul ședinței P. S. Sîmedrea își exprimă înalta sa mulțumire pentru conferința dlui Sandu Tudor, aducând mulțumiri și publicului brașovean ce a luat parte cu o deosebită atenție.

Congresul își continuă ședințele sub președenția P. S. Tit Sîmedrea, vicarul Sftei Patriarhii.

Nr. 7203/1931

AVIZ

La secția de fete a Școlii normale ortodoxe «Andrei Șaguna» din Sibiu, este vacant postul de medică, care are atribuția de a propune 3 ore de igienă la săptămână și a da asistență medicală elevelor din internatul școlii. Retribuția conform diurnelor bugetate.

Doritoarele de a ocupa acest post, vor da cerere *Consiliului Arhiepiscopiei ortodoxe de Alba-Iulia și Sibiu, în Sibiu*, până la 15 Septembrie crt.

Sibiu, din ședința secției culturale a Consiliului arhiepiscopesc dela 2 Septembrie 1931.

Consiliul arhiepiscopesc

pând parohiile a format Diecezele. Grupând diecezele a format Creștinătatea.

Deci: Totul i se datorește lui.

De fapt corporatismului, regim de caritate și prin urmare de unire, și nu Individualismului, regim egoistic și prin urmare de discordie, civilizația împreună cu creștinătatea își datorează existența.

Intr'un cuvânt, prin Individualism se distruge totul, iar în schimb prin Corporatism se construiește totul.

Problemă triplă

Cum este a se face să trăiască oamenii toți și de acord? Am văzut că chestiunea socială nu este altceva decât chestiunea vieții (de-a trăi) în societatea omenească.

Se poate exprima prin următoarele trei probleme:

1. Cum este a se face oamenii să trăiască?

2. Cum este a face ca să trăiască toți?

3. Cum este a-i face să trăiască cu toții de acord?

Această problemă întreită progresivă rezumă întreaga chestiune socială, atât din punct de vedere moral, cât și din punct de vedere material,

Asociațiunea „Astra” la Sf. Gheorghe

În zilele de 13 și 14 Septembrie își ține «Astra» culturală adunarea generală la Sf. Gheorghe. Orașul acesta se bucură pentru întâia dată de cinstea de a găzdui întru zidurile sale pe reprezentanții culturali ai româniei.

Oricât de grele să fie vremurile, care le trăim, oricât de anevoioasă și costisitoare călătoria în zilele noastre, sântem siguri că întreg ținutul o să-și țină drept o datorie de onoare ca să se prezinte cu toată vrednicia.

Este vorba doară de o nouă manifestare sărbătorească, o dovadă cumcă poporul este conștuit de sine, că vrea înaintarea, lumina și că sprijinește din toată inima pe aceia, cari vin în mijlocul său cu scopul vădit de a-l ridica sufletește.

Săptămânile trecute, la o adunare generală a unui despărțământ al Astrei, la Bocșa Montană din Banat, au participat peste 7000 de țărani și țărance, cu fanfarele și corurile lor în frunte! Unii din țărani veniseră acolo cale de zece kilometri... pe jos... Să fie ținuturile noastre mai pe jos, când Asociațiunea culturală îi cheamă la praznicul ei anual?!

Politica militantă ne-a învrăjbit, încât de multe ori pleci capul rușinat; — politica cea cuminte, a cărții, să ne unească, întocmai ca în vremurile când nu întrebam altceva dela participanți, decât dacă vreau să contribuie cu inima curată la propășirea culturală-economică generală.

Avem trebuință de clipe de înălțare sufletească, în epoca noastră; avem cu toții, cei cari mai judecă în zilele noastre, răvna după câte un tăpșan de verdeață, pe care să ne adunăm, ca într-o oază, și să câștigăm puteri, privindu-ne drept în ochi și croind planuri realizabile pentru viitorul apropiat.

Eată, acum ni se oferă prilejul de a contribui la reușita unor clipe de întremare sufletească.

«Astra» poate și are dreptul de-a cere concursul tuturor, celor cu inima curată. Trecutul ei o îndrituiește la așa ceva.

Spiritul întemeetorilor ei să planeze de-asupra sălii, în care se vor ține ședințele și sântem siguri că o să se alăture astfel încă un inel prețios la lanțul de cinste, al adunărilor generale ale instituției noastre culturale.

Dela conferențele preoțești

— În protopopiatul Mercurea —

Cu ocazia ridicării preotului din tractul Mercurea, a Părintelui I. Crăciun, la rangul de protopop al Mediașului, P. C. Sa protopopul Mercurei, A. Păcurariu, a aflat de bine, întrucât aceasta distincție se resfrânge și asupra tractului condus de P. C. Sa, să accelereze ținerea conferenței preoțești de toamnă, dând posibilitate preoților din tract, ca în comuna Spring, unde preotul I. Crăciun a păstorit 22 ani, să-și manifeste, împreună cu credincioșii de acolo, față de colegul lor, dragostea îndoită cu care trebuie întâmpinați toți cei-ce se ostenesc întru învățătura Domnului.

În ziua de 16 August 1931 s'a ținut, în comuna Spring, conferența preoțească precedată de serviciu divin, săvârșit de un sobor de 16 preoți în frunte cu P. C. Sa protopopul nostru. S'a servit Sfta Liturghie cu deosebit fast. La priceasnă a cuvântat preotul I. Albu din Apoldul de sus despre adevărurile de credință și faptele necesare pentru mântuirea creștinului; la sfârșitul Liturghiei a vorbit Păr. protopop despre rostul întrunirii preoților tractuale în comuna Spring, relevând calitățile adevăratului păstor sufletească ce împodobesc pe preotul I. Crăciun în așa măsură, încât au determinat pe marii noștri bisericesti să-i acorde distincția ridicării la rangul de protopop. Schițează activitatea preotului, în decursul celor 22 ani de preoție, din punct de vedere pastoral, social național și economic, arătându-l drept pildă de urmat colegilor săi, iar păstoriților săi drept sluga cea vrednică de plata sa.

Răspunde Pr. I. Crăciun, mulțumind P. C. Sale protopopului A. Păcurariu pentru hotărârea de-a convoca această conferență preoțească în

Spring, și-l roagă să transmită I. P. S. Sale Părintelui Mitropolit Nicolae mulțumirile sale pentru încrederea ce i-a acordat și totodată și promisiunea de a-și împlini și pe viitor misiunea grea și onorifică ce i s'a încredințat.

Preotul I. Crăciun apoi înșiră greutățile ce le-a întâmpinat în parohie, unde a edificat o biserică nouă de frumusețe rară, precum și diferitele lucrări ce le-a făcut în parohie; mulțumește credincioșilor cari l-au înțeles și prin cari a putut face tot ce a făcut.

Încheie preotul I. Dăian din Sângătin în numele preoților din tract, care felicită pe colegul lor pentru distincția binemeritată.

După serviciul divin credincioșii se retrag, ear preoții țin în continuare conferența intimă...

După conferență s'a servit masa la preotul I. Crăciun, unde a domnit o vie animație susținută de diferitele povestiri instructive din viața pastorală a preoților mai bătrâni.

După masă s'a servit Vecernia, la care a cetit conferința sa preotul M. Opriș din Gârbova, despre creșterea copiilor în duhul evangheliei lui Hristos. P. C. Sa păr. protopop mulțumește credincioșilor pentru buna ascultare ce au dat învățăturilor sămănate de preoți și pentru că înțeleg să cerceteze casa Domnului, în măsură ca să devie nelncăpătoare cu toată dimensiunea ei...

Pr. Moise Popovici.

Proiectul de lege, privitor la monopolul alcoolului, este dat publicității, pentru a fi cercetat și discutat. Problema complicată a alcoolului preocupă opinia publică cam de multă vreme. Interese mari se ciocnesc: întâi încasările statului, apoi încasările producătorilor de alcool, și de obicei la urmă — sănătatea poporului. Armonizarea acestor interese e împreună cu enorme greutate.

Restrângerea consumului de băuturi alcoolice ar fi însă un punct de căpetenie în viitoarea lege așteptată d'atâta vreme. Trebuie măsuri grabnice și bune.

Dela patriarhia Ierusalimului.

Alegerea noului patriarh se face în următorul mod: în cel mult 20 de zile dela moartea fostului patriarh Damianos se va convoca adunarea generală care va indica pe eligibili la tronul patriarhal. Adunarea e compusă din cei 21 mitropoliți ai sinodului din Ierusalim și alți 12 prelați dela biserica Sfântul Munte. Toți aceștia întocmesc lista candidaților, care va fi supusă comisariatului englez din Palestina: el are dreptul de a înlătura din listă pe cei indezirabili. După aceea, adunarea generală se întrunește din nou și consultând lista propune trei candidați, dintre cari sinodul celor 9 mitropoliți alege pe patriarhul Ierusalimului.

Sectanții în propagandă

În timpul din urmă, multe sate și orașe, mai ales moldovenești și bucovinene, sânt cutreerate de agenți adventiști, neîntrebați cine sânt și prin ce mijloace încearcă să ademenească oamenii dela vechea lor lege și să-i ducă la adventism. Se împart oamenilor gratis cărți și broșurele, necontrolate.

Propaganda aceasta trebuie mai dinadins urmărită nu numai de preoți, ci și de fiecare ortodox și adevărat creștin.

Într-una din zile un adventist îndrăznește să intre în casa unui cunoscut intelectual român și să-i ofere, de astădată pe bani, cărți și broșurele, spunându-i că săvârșește astfel «operă de mântuire», vezi Doamne! Cărturarul, firește, l-a pus la locul său, spunându-i că legea nu-i cămașa, care o schimbi mereu...

Dacă sectanții prea adese își iau nasul la purtare, vina este în mare parte a oamenilor cari îi tolerează cu o completă nepăsare.

Creștinii ortodocși, fiți luători aminte și păstrați curat ceea ce ați moștenit; ear pe agenții cari se încumetă să vă ispitească făgăduindu-vă «bunătăți și fericiri nesfârșite», să-i tratați așa cum merită amăgitorii de rând.

și-i arată bine complexitatea, căci chestiunea socială nu este rezolvată nici decum până când organizațiunile existente nu răspund într-o manieră convenabilă acestor trei întrebări împreună.

I-a Soluție (necompletă) *Individualism*. Dacă, bunăoară, prima din aceste trei probleme e singură rezolvată, vom avea o societate în care majoritatea oamenilor va reuși să trăiască, dar: 1) Mulți dintre ei nu vor trăi decât cu greu și 2) Mulți nu vor putea trăi deloc.

II-a Soluție (mai bună, dar încă tot incompletă): *Socialism*. — În al doilea rând, dacă a doua problemă e rezolvată — cum, prin ipoteză, ar fi în genul de societate pe care o visează socialiștii, — avem de fapt o societate, în care toți oamenii își află asigurată viața — dar ce fel de viață? — viață materială numai. În această privință ei au securitatea, ceea ce constituie un mare progres asupra timpului social precedent. Dar mai lipsește încă ceva: se poate întâmpla ca, într-o asemenea societate, toți oamenii să izbutească să trăiască, dar trăiesc ei oare fericiți? Și pentru a trăi fericiți, trăiesc ei uniți? Acest din urmă element, mi se pare că lipsește, și cum

ei este indispensabil, pentru a-l obține, trebuie să recurgem la un sistem capabil să mijlocească unirea între toți oamenii și să rezolve prin consecință, a treia problemă pe care ne-am pus-o mai sus, va să zică, să rezolve în ultima analiză, întreaga chestiune socială.

III-a Soluție (cea mai bună, singură completă) *Creștinism*. — Or, în întreaga lume, nu este decât Creștinismul, care să fie capabil de aceasta. Creștinismului îi aparține deci faptul de-a da o soluție *chestiunii sociale*.

Care-i va fi procedura? Prin aplicațiunea universală a marelui său principiu vital, care este Dragostea. De fapt, aceasta nu se mulțumește numai să dea tuturor fericirea materială; ea le dă și fericirea morală. Regula sa nu este numai: în a da tuturor pâinea — ci și în a da tuturor pacea (panem et pacem).

Dragostea rezolvă astfel dintr-o singură lovitură cele trei întrebări progresive, la cari am redus chestiunea socială. Anume, rezolvând dela început a treia întrebare și ca urmare firească pe cele două dintâi.

Dragostea este forța socială prin excelență, cum ne arată acest lucru

istoria. — De fapt, experiența arătată oamenilor din toate veacurile că, — unde-i unul nu-i putere — iar unirea mai multora constituie forța și că pentru a triumfa asupra oricărui lucru, nu este nimic mai puternic decât asocierea.

Dar pe de altă parte nu există unire eficientă și asociațiune prosperă, decât acolo unde stăpânește dragostea mutuală; altfel se produce împărțirea, care aduce surparea și ruina. — Or, caritatea este un izvor inepuizabil de socialitate și de solidaritate între oameni. — Ea este deci în univers forța socială prin excelență.

Asemenea vom vedea că în toate epocile când creștinismul triumfător a făcut dragostea să prevaleze, acest puternic principiu a dat chestiunii sociale o soluțiune atât de perfectă, cât putea s'o permită starea de lucruri existentă atunci. Și dimpotrivă, vom vedea că în toate epocile când egoismul omenesc, redevenit preponderant, a trezit iarăși Individualismul, chestiunea socială reinvia îndată punându-se din nou pe tapet cu mai multă gravitate și asprime decât oricând.

Cum se explică aceste două fenomene opuse? P. în faptul inegalității

naturale dintre oameni, inegalitatea care tinde să crească mereu sub stăpânirea Individualismului, dualismului și să piardă din proporții sub regimul Dragostei. Acesta are de fapt, ca rezultat esențial să readucă pe toți oamenii la același nivel, unindu-i și netezindu-i într-o singură și unică armonie, care este cea a dragostei mutuale. În Dragoste nu este nici mare, nici mic, nici bogat, nici sărac. Pentru ce? Pentrucă ea înfrățește pe toți oamenii, și pentrucă fraternitatea nu creiază decât egalitatea.

În rezumat, Caritatea produce între oameni fraternitatea; aceasta produce egalitatea și aceasta din urmă rezolvă chestiunea socială, suprimând diferența de condițiuni, care face să existe între cei puternici și cei slabi, bogați și săraci.

Concluziune. — Dintr'un punct de vedere mai restrâns, mai putem defini chestiunea socială în felul următor:

«Este chestiunea de a ști cum este a se face pentruca să conlocuiescă în pace Bogații și Săracii».

Și cum în epoca noastră chestiunea Bogaților și a Săracilor se pune în lumea industrială mai ales, unde elementul burghez și cel al lucrăto-

Mărire și decadentă

Clerul și vechea nobilime din Spania se găsesc astăzi în mare scădere.

Un ziar din Roma primește dela corespondentul său din Madrid o jalenică înfățișare a situației sociale spaniole de acum în comparația cu «strălucirea» trecutului. Corespondentul spune:

Hotărârea împărțirii mării proprietăți, deliberată de adunările constituante dă ultima lovitură măreței nobilimii spaniole.

Impresionantă în adevăr este prăbușirea care a răsturnat această atotputernică clasă, ai cărei strămoși au dat o lume nouă zdrobind pe turci la Lepant, lăfuind țările de jos, și asvârlind armata împotriva Angliei protestante...

Republica spaniolă, în deosebire de republica franceză, a desființat toate titlurile de noblețe. Au pierit astfel ducatele, cei zece marchizi, cei 14 conți ai ducelui d'Alba. Care nobil din Europa se putea mândri cu o asemenea descendență?

Au pierit ducele «Mândrilor molifți», contele «Valea Raiului», marchizul «colinelor clare», marchizul lagunei, contele «Aurorei», și toate celelalte titluri, pe jumătate maure, ale vechei nobilimii. Două sute de ani urmașii lui Cristofor Columb s'au răboit pentru domeniile lor și chiar pentru titluri goale, — și iată azi că și aceste titluri au încetat oficial de a fi: a fost de ajuns un decret ca să piară o lume întreagă medievală.

Au dispărut de asemenea părările cu penajuri, podoabele dantelate, vestimintele de aur, lama din Toledo și pantalonii scurți, care prin strălucirea lor au făcut din curtea Spaniei o reluare vie a pânzelor lui Velasques din muzeul Prado.

Au pierit granzii Spaniei, acei «veri» ai monarhului cari se ridicau mândri deasupra simplelor «crude» ale unei nobilimii inferioare. Suveranii Europei nu vor mai purta colanul berbecului de aur, căci «Velerul de aur» a fost desființat. Ramura austriacă a acestui ordin privilegiat printre celelalte ale Europei încetase în 1918; ramura spaniolă încetează de a fi în 1931. Cavalerii din Santiago nu vor

mai încinge spada roșie cu mânerul de crin al sfântului Iacov.

Au pierit crucile verzi ale cavalerilor de Calatrava și crucile roșii ale Alcantarei. O lume întreagă de cavaleri din veacul de mijloc pieri repede și pe tăcute, printr'un decret oficial. Dar purtătorii acestor titluri pompoase au rămas în Spania: unii cari au fugit, s'au reintors. Dar vor rămâne? Se spune că vechea nobilime va părăsi pentru totdeauna Spania îndată ce republica va împărți moșiile sale. Și aceasta se întâmplă acum.

INFORMAȚIUNI

Biblioteci și muzee în orașe. Ministerul instrucției dispune ca toate bibliotecile școlilor de stat, aflătoare în cuprinsul unui oraș, să fie concentrate într'una singură, denumită «*Biblioteca Orașului*». Conducerea acestor biblioteci se încredințează unui profesor secundar dela școlile desființate. — Ministerul mai dispune înființarea de muzee locale și regionale, ce se vor constitui din obiecte istorice și podoabe bisericesti aflătoare în posesiunea primăriilor sau eventual se vor primi ca donațiuni dela autorități și particulari.

TOATE salariile întârziate ale celor ce ocupă funcții publice, vor fi achitate până cel mai târziu la 20 Septembrie 1931; iar salariile preoților vor fi și ele plătite «în cea mai mare parte», până la acea dată, — așa spune un comunicat oficial al ministerului de finanțe publicat în ziare.

† Rea Silvia Rusan, soția preotului nostru Sebastian Rusan din Ocna-superioară, prot. Sibiului, după scurte și grele suferințe a trecut la cele eterne Sâmbătă în 29 August 1931, în vârstă de 41 ani și în al 24-lea an al fericitei sale căsătorii, jeluată de nemângăiatul soț, mamă și opt copii. Inmormântarea răposatei s'a săvârșit în 1 Septembrie ora 3 p. m., în cimitierul ortodox român din Ocna-superioară. Odihnească în pace!

rului își dau război sub denumiri de patroni și de lucrători, chestiunea socială ar mai putea fi definită astăzi așa:

Lupta Proletariatului muncitoresc împotriva capitalului burghez.

(Notă: Chestiunea se pune așa în țările apusene, la noi în România nu poate fi generalizată în forma aceasta; la noi patronii industriali, pe lângă că-și exploatează lucrătorii plătindu-i rău, mai exploatează în mod barbar pe masa mare a consumatorilor, cari în România se identifică cu țărani agricoli și crescători de vite, am putea să-i numim săracii. Exploatarea acestora e directă și indirectă. Directă prin vinderea cu prețuri prea mari a produselor industriale, indirectă prin oferirea de prețuri ridicole asupra materiilor prime, cari sunt singurul izvor de câștig al săracilor. Iată cum la noi chestiunea socială se înfățișează sub un aspect nou, și ca atare cere o soluțiune în consecință).

Avem acum în mână toate elementele voite pentru a ne explica diversitatea definițiilor date chestiunii sociale de către sociologii cei mai eminenti.

Iată principalele:

1. P. Antoine. — Ansamblul de

rele de cari suferă clasa muncitoarească în ordinea religioasă, morală, economică și politică și căutarea remediilor necesare.

2. Leroy-Beaulieu. — Aspirațiunea intensă a lucrătorului contemporan spre o situațiune mai bună.

3. Lujo Brentana. — Este chestiunea ce are de scop să permită clasei muncitorești să-și ajungă cea mai mare dezvoltare a sa și o participare proporțională la bunurile materiale ale civilizațiunii.

4. Ch. Secretan. — Este antagonismul între clasa care lucrează și cea care face să se lucreze.

5. Gide. — Este chestiunea eternă dintre bogați și săraci.

6. Claudio Jannet. — Este nu o chestiune de organizațiune economică, ci o chestiune religioasă.

7. De Ketteler. — Este chestiunea subsistenței claselor muncitorești. — O chestiune de stomac (eine Magen frage).

8. P. Cathrein. — Este în mod esențial o chestiune de avere și venituri.

9. Liesse. — Obiectul ei este: ameliorarea vieții omului.

10. De Pascal. — Este chestiunea lucrului, va să zică de reorganizarea lui.

Acordarea unor prime de export, conform legii pentru încurajarea vânzării de cereale, se crede că trebuie să aibe efecte *bune* în economia țării. O parte din presa opoziției însă își dă toată silința de-a scoate la iveală numai efectele «rele» ale legii. Vremea va arăta în curând care este adevărul? Până acum, se știe că s'au exportat opt mii de vagoane.

Izbucniri de nemulțumire se vestesc din diferite părți ale țării. Cazul mai nou este al unui avocat cernăuțean, care plecase într'o comună din Bucovina, să urmărească o datorie. Insoțit de organele oficiale, avocatul fu întâmpinat de săteni și maltratată în chip îngrozitor, așa încât fu transportat în stare gravă la spital. Insoțitorii săi scăpară cu rane mai ușoare. — Intervenirea potrivită este de dorit să se facă înainte de-a fi prea târziu. Se cer măsuri bine gândite, — altfel ordinea publică ar putea fi serios amenințată.

Școlare Ministerul instrucțiunii intenționează o modificare a uniformelor școlare atât pentru băieți cât și pentru fete, pentru a face uniforme mai practice și mai puțin costisitoare. Vechile uniforme vor continua a fi purtate de elevi și eleve până la uzare. Elevii noi intrați în școli nu-și vor confecționa noi uniforme, până la instituirea celor noi.

— **Cursurile școlilor încep la 3 Septembrie.** Ministerul instrucțiunii, — solicitat din partea unor direcțiuni de școli să îngăduie ca începerea cursurilor să se facă mai târziu, pe motiv de reparațiuni ale localului, nelăstăințare la timp a elevilor, sau din cauza ocupării localurilor cu cursuri de vară, — aduce la cunoștință că nu aprobă nici un fel de amânare.

Eclipsă totală de lună va fi în 26 Septembrie 1931, vizibilă în țara noastră, între ora 7 și 9 și jumătate seara. Dacă cerul va fi senin, întunecimea de lună va fi observată în bune condițiuni. Superstițioșii vor aduce firește o legătură între fenomenul ceresc și întâmplările din lume...

Paserile morții. Un ofițer din armata colonială olandeză, a povestit o întâmplare înspăimântătoare care s'a petrecut în Noua Guinee, pe râul

Fly. Mai mulți indigeni, cari pescuiau în râu, au fost atacați de «paserile morții». Trei indigeni au isbutit să scape. Ceilalți cinci au fost răniți de paserile flămâzite. După câteva ore, cei cinci indigeni au murit în chinuri îngrozitoare. Soldații coloniali, trimiși la fața locului, au isbutit să impuște câteva paseri. «Pasărea morții» nu e mai mare ca un porumbel. Trăește izolată de alte păsări și se apropie de oameni când o răzbește foamea. Mușcătura ei are efecte grozave. Cel mușcat simte mai întâi o înțepătură foarte dureroasă, apoi își pierde vederea și după două ore încetează din viață. Nici un om mușcat de «pasărea morții» nu poate fi salvat.

INDREPTARE. În numărul precedent, la o notiță înainte de Informațiuni să se citească: «Membri ai clerului *catolic* apusean», (nu ortodox).

ȘTIRI LOCALE

Furt îndrăzneț. Bandele de spărgători operează și în Sibiu. În noaptea din Vinerea trecută s'a săvârșit, în clădirea arhidiecezană din strada Mitropoliei Nr. 45, un îndrăzneț furt. Făptuitori necunoscuți au spart două casse Wertheim și au furat 155 mii de lei. Poliția n'a izbutit încă să-i descopere.

Sgomotul și orașele. Ziarele se ocupă aproape zilnic de micșorarea sgomotului orașenesc care maltratează nervii pașnicilor cetățeni atât din capitală, cât și din centrele mai mari ale provinciei. Pentru curmarea răului se cere luarea de măsuri potrivite din partea organelor comunale și polițienești. Dacă sgomotul străzilor sibiene este departe încă de al capitalei și al altor orașe, își are și Sibiul «specialitatea» în materie. Așa b. o. este strigătul asurzitor și cu totul de prisos al vânzătorilor de ziare: în fiecare dimineață, uneori înainte de ora 7, și în fiecare seara, locuitorii și trecătorii din strada principală și din promenada dela capătul ei, sânt molestați de lărmuirea aceasta, pe care poliția ar fi datoare s'o oprească sau cel puțin s'o modereze.

CARTI ȘI REVISTE

Credința Ortodoxă este o nouă publicație bisericească, ce apare lunar la *Roman*, începând cu 1 August a. c. redactată de Pr. Gh. V. Butnaru, Pr. Toma Gherasimescu și alți preoți din partea locului. Abonamentul este 16 lei pe an.

Se află sub tipar și apare în curând un nou volum al tinărului scriitor Coriolan Bărbaț, ofițer de poliție: «Probleme Sociale», — foiletoane și polemici; cu o prefață de dl profesor Ovidiu Hulea, deputat de Alba.

Istoria Sfântă a Testamentului V. și N., carte de religie pentru clasa I a școlilor secundare, de Dr. P. Barbu și Pr. P. Bizerea, aprobată de Sf. Sinod și ministerul instrucției. Caransebeș, 1931. Ed. și tiparul Tipografiei Diecezane. Prețul 30 lei.

Organizați Reuniuni de femei

11. Millot. — Este problema repartizării bogățiilor.

Multiplicitatea acestor definițiuni se explică prin imensitatea chiar a chestiunii astfel definite. Am văzut, de fapt, că chestiunea socială are o latură materială și o latură morală, și că pe de altă parte, chestiunea ar putea fi imaginată în mod succesiv sub aspecte din ce în ce mai precise, dar și din ce în ce mai restrânse.

Ea va fi deci în ultima analiză:

1. Din punctul de vedere cel mai general: Chestiunea vieții între oamenii constituiți în societate;

2. Dintr'un punct de vedere mai restrâns este: Chestiunea Bogaților și a Săracilor;

3. În fine, din punctul de vedere cel mai restrâns, dar cel mai practic și cel mai actual este: Chestiunea Lucrului în luptă cu Capitalul.

(Din limba franceză.)

Vorbe înțelepte

Banii nu aduc învățatură, dar învățatura aduce bani.

Deprinderea din tinerețe, rămâne la bătrânețe.

Bogăția trece dealul și tu rămâi cu amarul.

ANUNȚ!

Direcțiunea școlii profesionale de fete de stat gr. I din Dumbrăveni, Târnava mică, anunță că înscrierile încep la 1 August a. c. Taxa înscrierii 1000 lei; pentru întreținerea în internat: solvente 12,000 lei, semi-solvente 7500 lei anual. Se primesc absolvente a 4 clase primare în clasa I., eleve din cursul secundar până în clasa III, ear din cursul profesional ori în ce clasă. *Direcțiunea.* (30) 3—3

Nr. 414/1941.

(34) 2—3

Concurs

Pentru anul școlar 1931/1932 se vor conferi de către protopopiatul Sebeșului următoarele burse:

1. Din fondul protopopesc 2 burse de câte 2000 Lei pentru studenți dela școale secundare, comerciale, normale și academia teologică.

2. Din fondul «Ioan și Florica Oncescu» 2 burse de câte 2000 Lei pentru studenți de liceu.

Bursele se pot conferi numai studenților de pe teritoriul protopopiatului Sebeș, și la cele dela pct. 2 au întâietate studenții din parohia Răhău.

Cei în drept să-și înainteze cererile însoțite de certificat de botez, certificat școlar și certificat despre starea materială a părinților, Oficiului protopopesc al Sebeșului, până la 30 Septembrie 1931.

Oficiile parohiale din protopopiatul Sebeș sânt rugate a atrage atențiunea tinerilor asupra acestui concurs.

Sebeș-Alba, 19 August 1931.

Oficiul protopopesc:
Vasile Oană
adm prot.

Clopote

de 240 și 160 Kgr. din 1922 ofere spre vânzare parohia ortodoxă rom. Sibișelul-vechiu, p. Orăștie, j. Hunedoara. (30)1—3

Nr. 470/1931.

(74) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a din Grohot, protopopiatul Zarand, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Retribuțiile după acest post sânt:

1. Întregirea dotațiunii dela stat conform coalei B.

2. Stola obișnuită.

Cererile de concurs însoțite de documente necesare se vor înainta Oficiului protopopesc ort.-rom. Zarand în Brad, până la termenul fixat.

Concurenții vor binevol a se prezenta în parohie, în o Duminică sau sărbătoare, spre a fi ascultați și cunoscuți de enoriași.

Brad, la 19 Iulie 1931.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu Consiliul parohial.

Ioan Indrefu
protopop.

La **Librăria Arhidiecezană** în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

◆ legate și broșate ◆

pentru parohii, bănci, oficii și particulari cu prețuri moderate

REVERENZI ȘI ODĂJDII PREOTEȘTI

Dumitru Dușleag
Sibiu Târgul Peștelui 12 Sibiu

★
Stofe și brăne în depozit perm.

Spitalul de boli mintale, Sibiu.

Nr. 1593/1931

(37) 1—1

Publicațiune

La Spitalul de boli mintale, Sibiu se angajează un măestru zidar care cunoaște și zugrăvitul cu începere dela 15 Septembrie 1931.

De prezent va fi retribuit cu salariu de bază pe 250 Lei lunar și accesoriile: una porție vipt cl. II, încălzit și luminat.

Cererile se vor înainta până la 10 Septembrie a. c. direcțiunii spitalului.

Concurenții necăsătorii și căsătorii fără copii vor fi preferați.

Sibiu, la 1 Septembrie 1931.

Medic primar director
și inspector general sanitar,
Dr. Preda

VIOLINE

Viole

Mandoline

Ghitare

Arcușe

Coarde de tot felul

Scaune pt. violine

Diapasoane

Surdine

Sacâz

Cutii pentru violine

Pupitre pentru note

etc.

se găsesc de vânzare

la **Librăria Arhidiecezană din Sibiu,**

cu prețurile cele mai

moderate.

Dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu, se pot procura, manualele de religie aprobate de Sf. Sinod pentru școalele primare:

NICOLAE CRIȘMARIU

Istorie biblice ed. IX Lei 20

Istorie bisericești „ V „ 20

Catehism „ V „ 20

Dela **Librăria Arhidiecezană** se poate procura:

Plângerile lui Ieremia

și

Critica mai nouă

de

NICOLAE NEAGA

Profesor la Academia de Teologie

Prețul Lei 25— plus spese postale Lei 15—

A apărut:

Biserica Neamului și drepturile ei

Discurs rostit la discuția generală asupra proiectului de lege a Cultelor, în ședința dela 27 Martie 1928, a senatului român de

Dr. Nicolae Bălan

Arhiepiscop și Mitropolit

Un elegant volum de 120 pagini. Prețul 40 lei, plus spese postale 10 lei. Se poate comanda dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu.

A apărut în ediție nouă:

Frumoasa din Nor

și alte povești, de **E. HOȘOȘ**. Volumul conține, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase povești din popor. Se află la: **Librăria Arhidiecezană**, în Sibiu. Prețul 60 lei și porto.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană**:

Introducere în sfintele cărți

Testamentului Vechiu

de Arhiepiscopul-Mitropolit **Dr. VASILE TARNAVSCHI** prof. titular la Facultatea de teologie din Cernăuți. Prețul Lei 400—. La comanda se alătură Lei 20— pentru spese postale.

A apărut în Biblioteca **La Vatra sufletească a Neamului** Nr. IX

Cum s'a făcut unirea cu Roma în Ohaba-Forgaciu?

(Banat)

Demascarea unor siluiri și fraude de

Dr. Gh. Ciuhandu

consilier-referent eparhial, Arad.

Se poate procura dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu. Prețul Lei 25—, plus spese Lei 5—.

Mersul trenurilor

— Gara Sibiu —

	Pleacă spre:	Sosește dela:
Alba-Iulia	6 ⁵⁵ , 14, 17 ⁰⁰	8 ⁰⁵ , 17 ⁰⁴ , 21 ³⁰
Brașov, Făgăraș	5 ¹⁴ , 12 ²³ , 18 ¹⁴	11 ³⁸ , 19 ⁴⁵ , 8 ⁰⁴
Cisnădie	5 ⁴⁵ , 13 ¹⁵ , 18	7 ³⁰ , 14, 19 ³⁴
Copșa-mică	3 ³⁵ , 10 ²⁵ , 12 ⁵⁰ , 15 ³⁰ , 19 ⁸ , 22 ⁵⁵	3 ³⁷ , 9 ³⁷ , 14 ⁵⁵ , 16 ⁴⁷ , 20, 0 ²¹
Ocna-Băi	8 ⁴⁰ , 11 ⁵¹ , 20 ⁴⁵	9 ⁵⁴ , 12 ⁴⁰ , 23 ³⁰
Peatra-Olt, Buc.	6 ⁵⁰ , 15 ⁰⁵ , 20 ¹⁵ acc.	23 ⁵⁰ , 12 ⁴⁰ , 10 ^{acc}
Sighișoara, Agn.	5 ³⁵ , 16 ⁰⁵	7 ⁴⁵ , 16 ⁰⁵
Vurpăr	16 ⁰⁵	7 ⁴⁵

A APĂRUT

BISERICA IMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român de

Dr. NICOLAE BĂLAN
Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30— + spese Lei 5—. Se poate comanda dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu, trimițând prețul prin mandat poștal.

În editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană** din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată

de

Dr. DUMITRU STANLOAE
profesor la Academia teologică „Andreiană”

Prețul Lei 300—, plus spese postale Lei 20—

Librăriilor și direcțiunilor institutelor teologice pentru comanda de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

În editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană** din Sibiu:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

SILVIU DRĂGOMIR

profesor universitar, membru al Academiei Române

Vol. II

cu 75 documente anexate.

Prețul Lei 400, plus spese de poștă Lei 20.

Volumul I costă Lei 200

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană** de aici din Sibiu broșura:

„Profeții mesianice în vechiul Testament”

texte alese de dl **NICOLAE NEAGA**, profesor suplent la Academia teologică «Andreiană», din Biblia publicată sub îngrijirea Sântului Sinod în 1914, cari texte, pentru că să fie cât mai accesibile la înțelegerea din Exegețică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanța lor mesianică. Prețul unui exemplar e Lei 55—. **Librăriilor și direcțiunilor institutelor teologice** pentru comanda de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhidiecezană.

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.